

Paul Dinahtł'aa Ch'ittheh *Thessalonica Key'* Koht'iin ts'a' Neetł'at

1¹Neexon, *Paul, Silas* eh, Timothy eh, dąq' ch'ah nts'ineetł'at. *Thessalonica* key' koht'iin tah ts'anah, doo iin T'ooodıht'ay ḥay eh huunay iin, nühts'a' nts'ineetł'at. T'ooodıht'ay, Neeta', eh *Jesus Christ*, Doo Neek'ach'ihohłe', huutsan ahłij. Tthihaq' ḥoqtł'at nühts'ihtaanak tłaan nühdzee' shiit ḥoqsuu' ts'a' nühtl'aach'oottaa'aał.

2 Nił k'eenoo' nühxon ḥahtthagn' xaah T'ooodıht'ay, "Tsen-'ii," honjh tłaan ndeeh hithadzelxoo danh nühxahah T'ooodıht'ay eh thadzelxoh.
3 T'ooodıht'ay, Neeta', naał dąq' ch'ah nüh'aanah hets'elnayah. T'ooodıht'ay ḥay eh uudahnay xaah, nts'aq' niign hiniithan k'eetaat dahdi', Baa atnah shii'; dinnee iin eh Baa'ahtsiin xaah; tłaan *Jesus Christ*, Neek'ach'ihohłe', noo' udiht'ey ḥay eh uudahnih, ḥaq' niign nliin hee'atnay xaah. 4 *Christian* koht'iin T'ooodıht'ay nühxantsiin tłaan ch'itah daa hahuu'alshay chih, ay ch'ah heets'etnayah. 5 Ndeeh T'ooodıht'ay Aaneegn'suu' eh nühts'a' ts'iniideel dą', heneek eh shii'k'anühts'a' ts'ahdal. T'oot'ey T'ooodıht'ay t'ay' eh Botdeegn' eh nühts'a' ts'iniideel. Jan chih: ndeeh nühts'a' ts'iniideel dą', Baaneegn' ḥay eh nliin ay ch'ah ḥaq' heets'etnayah. Nts'aq' niign ḥoqdji' ts'a' nüh'eh dzeltth'ii' dą', ay ch'ah nee'ee'atnayah. Nühxahah ḥoqsuu' ts'a' uułe' xaah, ḥoq'ch'ah dzijidji'. 6 Ay tłaan nts'aq' niign hihduudji' hiniithan k'eetaat, ch'idą' ḥoq' ch'ah dahdji'. ḥoq' k'eexaan ḥoqtł'at haniich'ihatdee t'oot'ey nee'aaneegn' uu'ahnii. Tłaan T'ooodıht'ay Otdeegn' xaa' ch'idą' haasaanay ahłe'.
7 Ay eh doo iin T'ooodıht'ay ḥay eh uunay iin *Macedonia* nan' k'et ts'anah eh *Greece* nan' k'et ts'anah ay iin ḥahtthagn', "Huuk'eh ts'uudji'," hiiniithanh. 8 *Macedonia* nan' k'et danh eh *Greece* nan' k'et danh ishiit Neek'ach'ihohłe'Aaneegn' eh ch'idą' hahhaa' tłaan doo nühdiiitth'agn iin heneek nts'aq' niign T'ooodıht'ay ḥay eh uudahnay Aanah, nił ch'idoogn nan' k'et danh ch'idą' hihteedeeł, heneek eh. Ay xaah ch'ale', ch'ehlaadn' dinnee iin ishiit danh nüh'aanah, ay xaah ch'ah k'ats'ihuuheel. 9 Ndeeh

nühts'q' ts'iniideel dä' tl'aan nts'qä' nee'aaneegn' hoşsuu' ts'q' uunahnii, *Macedonia* eh *Greece* koht'iin hiixaah thahdelxoh. Jan chih aanah thahdelxoh: k'ałaq' huulay niign ch'a' niilts'aadahdał ts'q', T'ooodiqht'ay, Doo hoonaq eh ɨ�aq' nliin ts'q', niinahdeeł, baa atnaa' xaah. ¹⁰ Jan xaah chih: ndeeh Ushye'e dagn nan' k'et ts'anah nataadaał danh, udoodidhaltth'ih xaah. Ushye'e, *Jesus*, doo hijlaagn tah ts'anah needihtiin, ay ch'ale' ndeeh T'ooodiqht'ay dinee iin huu'otnalshaa danh ch'a' nee'ihshih.

2 ¹*Christian* koht'iin, ndeeh nühts'q' ts'iniideel dä', k'ashyqa' nüts'q' ts'iniideel ttheh, ch'ehlaadn dinee iin k'aneexaah suunihdił'ay, ay tl'aan ndeeh *Philippi* key dzeltth'ii dä', ch'ishyon iin chih ts'ahqot'eh neekiq' daahetdlih. Hqo' ch'ah chih hee'atnayh. Hqo' ch'ah neek'iq' hut-shyaak t'oot'ey nühtah chin k'ats'ineljiidn ts'q', T'ooodiqht'ay t'ay' xaa' Baaneegn' suu' eh hqo' nühts'enih ch'idä'. ³Nts'qä' nühts'enay ch'idä', hqo' ch'ah ɨ�aq' hqot'eh. "Ch'its'qä' niign dzuudiqiñ," k'ats'iniithan eh hqo' nühts'enih ch'idä' tl'aan k'at'ey nadanühts'inaa'aa ch'idä'. Neexon hu' T'ooodiqht'ay, "Shaa huuhuheeł," nee'uunih tl'aan Daaneegn' suu' neetl'aa'jiddlah. ⁴Hqo' k'eexaan, nts'qä' niign, "Hqo' hihdaanijil," nee'uunay, hqo' k'eetaat ts'enih. Dinee iin hoşsuu' ts'q' nee'aanah huuduunij' xaah, hqo' ch'ah xaah k'ats'ihqoha'. T'oot'ey ts'ihqoha', T'ooodiqht'ay hoşsuu' ts'q' nee'aanah uuduunij' xaah. T'ooodiqht'ay nts'qä' niign ts'jiddiin hee'etnayh. Tl'aan dii xaah hqo' niign ts'jiddiin hee'etnayh. ⁵Hosuu' ts'q' nüh'aanah ts'ihqhee, t'oot'ey k'ałaq' ts'ida'udidhiht'ay eh k'anühts'enay hqo' ch'ah xaah nühxahaah k'ats'iniideel ch'idä'. Hqo' ch'ah hee'atnayh. Jan chih: nühts'an tah ts'anah neetl'aa'ahdlah nühxahaah hqotl'at daaniits'etdee, hqo' ch'ah k'ananiits'etdee. T'ooodiqht'ay hqo' ch'ah hee'etnayh. ⁶Nühts'q' ts'iniideel dä', nühxon eh ch'ishyon iin eh heneek suu' nee'aanah hihhuuheel xaah, hqo' xaah ch'ah hqo' k'ahuudiil. ⁷Doo *Christ* Daaneegn' eh huuteh'a' iin ts'jiliin, "Hqodlaq' niign eh nee'aanah nahihnat," hqo' dzaaniil de' t'ey, t'oot'ey hqo' ch'ah k'anühts'enay. T'oot'ey ch'inqä diits'jikkey' huuxantsiin eh k'anehtaa' k'eh t'ey, neets'jikkey' iin huuxahaah ts'jitsiin k'eh nühxahaah ts'jitsiñ', ndeeh nühtah dzeltth'ii dä'. ⁸Hqotl'at nühxahaah ts'jits'iin xaah, T'ooodiqht'ay Aaneegn' suu' nühtl'aats'jiddlah tl'aan chih hqodlaq' niign eh nühts'ehsaanak," hqotl'at ts'iiniithanh. Hoohqhdlaq' ts'q' niign nühts'itsaanagn, hqo' ch'ah ts'jidiñ'. ⁹Hqochaa' ts'eets'ihoh'aq eh tits'atnak. *Christian* koht'iin, hqo' nee'ee'alnayh. Tadn tah eh dziin tah needaataa xaah ts'etnaa', needaataa t'axoh k'ak'atnahta' xaah. Tl'aan chih T'ooodiqht'ay Aaneegn' suu' hach'its'uunehtanh, nüh'eh dzeltthii' eh.

¹⁰Nts'qä' niign nühxahaah ts'jidiin, hqo' ch'ah hee'atnayh tl'aan T'ooodiqht'ay chih hii'etnayh. Nühxon hu' doo T'ooodiqht'ay ɨ�ay eh uudahnay tth'itdee'ay niign eh, hoşsuu' ts'q' niign eh hqo' nühxahaah ts'jidiñ'. K'at'ey ts'ahqot'eh ts'q' nühts'ih'iil. ¹¹Ch'ita' diits'jikkey' xaah hoşsuu' ts'q' det-

shyaagn k'eetaat, hoq' ch'ah hoq' ahdlaq ts'a' ts'iidij'. ¹² Uudaldii xaah hoqsuu' ts'a' niign nühdziiniji'; heneek eh nühts'a' thadzalxüü, ay ch'ah nühxaaah naniitaanak; tlaan datdihtay eh dqa' nühdziiniji', "Dinee iin T'oodiht'ay hoqsuu' ts'a' daadqay' eh hiishyüt tth'itdee'ah, ay koht'iin ch'ah tahleel. Ay ch'ale' ch'itah haanüh'iidla, ndeeh k'ach'ihohle' danh tlaan ndeeh Uudiichaa hoqliin danh ishiit beh lehchinh tahdał xaah.

¹³ Jan xaah chih noo' uudiht'ey T'oodiht'ay, "Tsen-iji," ets'enih. T'oodiht'ay Aaneegn' eh nühts'a' ts'iniideeł dqa', ay ch'ah dahtth'agn tlaan ay ch'ah lqa' uudahnij. T'oot'ey dinee iin ay Heneek eh nühts'a' niiniideeł, ay Heneek T'oodiht'ay Aaneegn' lqa' hoqliin, ay ch'ah lqa' uudahnij. T'oodiht'ay Aaneegn' nüh'eh nt'eh. Ay ch'ale' lqa' uudahnijh. ¹⁴ ShChristian' koht'iin, T'oodiht'ay chiill' key' iin Judea nan' k'et lehchinh heeedel iin nts'aq' huu'eh hut-shyaagn, k'eetaat nüh'eh hut-shyaak. Nühxon xaa' nühkoht'iinn' eh t'ey dotnahnoh. Judea koht'iin xaa' diikoht'iinn' eh doodetnoh k'eh hoq'eh. ¹⁵ Judea koht'iin iin Jew moqsii, doo Jesus k'alaq' uunay iin, Neek'ach'ihohle', Jesus, eh T'oodiht'ay xaah hoqhee iin hexaq, tlaan nee'eh dahohnihnoh. Nts'aq' hetdøy eh, T'oodiht'ay hiishyüt k'at'ey tth'ehdih'ay. Ay koht'iin iin lahtthagn' dinee iin ithach'ihuudij'h'a'. ¹⁶ Jew koht'iin k'a'iilay iin heneek nts'aq' huhtahshii aanah eh hants'uunehtan eh, ay koht'iin iin uk'ee'e huhtehdzayh ts'a' ninehededlah. Hoq' ts'ahq'eh niign nił k'eenoo' t'ey daadi'. T'oot'ey t'axoh T'oodiht'ay huu'eh ushiit ts'idaahuudiit'eh tlaan duunoo' haathał ts'a' ts'idaa'uudaat'eeł.

¹⁷ Christian' koht'iin, neexon du', ndeeh hoqtsuul utniithaat nühch'a' ltaats'iniideel dqa', nühxaaah ltaanints'inetdeek. Nüh'eh k'adziltth'ii t'oot'ey tth'ihtah noo' uudiht'ey nüh'aanah nanints'etdee. Łay eh "Nanühts'inal'iil," ch'ida' nühts'uunij. ¹⁸ "Nühxaaah nats'utdeeł," ch'ida' nühts'uunijh. Shin hu', Paul, hoqdlaq danh huutehdzayh ts'a' huuts'a' natuhshya' nihthanh t'oot'ey ts'ant'ay Satan moqsii' k'ee'e nee'uuton'. ¹⁹ Ndeeh Jesus, Neek'ach'ihohle', dagn nan' k'et ts'anhh nataadaal, danh doo łay eh yuunay iin tahleel, hoq' ch'ah heets'etnayh. Ay koht'iin tahleel xaah, neexaaah uutaasuul tlaan T'oodiht'ay lqa' tsen-iji nühxaaah tsaałeeł. ²⁰ K'aaduu' nühxon huu' neets'a' ahchaa tlaan nühxon nüh k'eeexaan neeshyüt hoqsuu' tth'itdee'ah.

3 ¹Ay eh, neexon nühts'inuh'iji' kaah hoqtl'at daaniits'etdee ts'a' t'oot'ey k'anühts'a' tsaadal ts'a' Timothy nühts'a' ts'uh'a'. Athens key neexon shij' dzelth'ih de', uutaasuul. ² Timothy, doo neeChristian' chiill' niin tlaan doo nee'eh heneek suu' Christ aanah eh T'oodiht'ay xaah etnaa, ay ch'ale' ch'ida' nühts'a' tseh'a'. Hoq' hoodiein, Christian niign xaah nüht'ay' uułe' xaah nühts'itaandak xaah tlaan Christian niign aanah tay' hoq' nühdjuunii' xaah. ³ Nüh'el doodetnoh eh, sq' aat dinee iin xaa' Jesus lqa' uudahnay hetdahtsiidn. Neexon lahtthagn' Jesus łay

eh ts'uunqay, nee'eh dotdatnloh. Nühxon xaa' chih hee'atnayh. ⁴Nüh'eł dzelth'ii' dą', "Nühxon iin eh huuts'jhdlaq ts'a' noo' niik'uul nee'eh dotdatnloh," hqo' nühts'enjh. Hqo' hut-shyaagn nee'ee'atnayh. ⁵Ay eh, nüh'aanah duhttagn kaah hqot'at daanii'ishthiidn, nühts'a' tidhak'-a', datdijhtay eh Ɂaq' uudahnijh de' nüh'ee'utnay xaah. Ts'ant'ay *Jesus* Ɂaq' utdahniił ch'a' nüh'ihtsiin le'. Nts'aq' niign det-shyaagn heets'etnayh t'aan nühxon dagn taat'eeł k'ats'iiniithan. Hqo' det-shyaagn de', shaq' t'ey T'ooodijht'ay Aaneegn' eh nühtah ts'atnaa' k'eh uutaat'eeł.

⁶"Toot'ey k'aadiidą' *Timothy* nühts'anah neets'a' na'inshyah. Heneek suu' nüh'aanah eh na'inshyah. Nts'aq' niign T'ooodijht'ay Ɂaq' eh uudahnay t'aan nts'aq' niign Dii eh dinee iin huuxaa'ahtsii' nee'ehnjh. Jan chih: "Nił k'eenoo' nüh'eh huuxaaah hqosuu' ts'a' naniich'ihetdee t'aan Ɂaq' eh nanühts'inul'ji' hiiniithanh," nee'ehnjh. ⁷Nee'eh hqochaa' doodetnloh eh hanints'etdee. Toot'ey, *Christian* koht'iin, hasaanayh nee'ahxqą. Noo' uudih *Jesus* Ɂaq' eh uudahnay, ay ch'ah eh hasaanayh ts'ijiłii. ⁸Datdijhtay eh Neek'ach'ihohłe' Ɂaq' eh uudahnay xaah, t'axoh huuts'itaanak. ⁹K'aaduu' tay' t'ey nühxaah T'ooodijht'ay Ɂaq' tsen-'ji' tsaafeeł. T'ooodijht'ay naał nühxaah haasaanayh ts'ijiłii. ¹⁰Tadn tah eh dziin tah T'ooodijht'ay eh Ɂaq' hithadzelxoh, nühts'onuh'iin xaah t'aan tay' t'ey *Christian* niign eh nühts'ehtsaanak xaah.

¹¹Tthihqą' T'ooodijht'ay, Neeta', eh *Jesus*, Neek'ach'ihohłe', ts'ahqot'eh ts'a' neettheh nutdaathal ch'a' neexaaah hohtahtsayh, nühts'a' tsuudeel xaah. ¹²Tthihqą' Neek'ach'ihohłe' nühts'itaanak, dziin eh nił k'eenoo' t'ey niixaah tattsii' xaah eh Ɂahthagn' ch'ishyon iin xaah tahtsii' xaah. Hqochaa' nühxaah ts'ijiłii' k'eh t'ey, hqo' ch'ah eh huuxaaah tahtsii' ts'iiniithanh. ¹³Ay koht'iin ahlıji' ts'a' tth'itdee'ay niign dahdi' ts'a', Ut'ay' eh Baa hqo' tahdiil. Ay de', ndeeh *Jesus*, Neek'ach'ihohłe', doo iin Ɂahthagn' uts'an yiiliin iin eh nataadaał danh, "Ch'its'aq' niign dahdi'," doot'ey k'aehnay t'aan T'ooodijht'ay, Neeta', naał tth'itdee'ay koht'iin tahleeł.

4 ¹*Christian* koht'iin, nts'aq' niign tal'iil, T'ooodijht'ay nühxon eh Baa uułe' xaah, hqo' ch'ah ch'idą' neets'anah uudaldji'. Hqo' k'eetaat al'jh. Ay t'aan t'axoh dziin eh nił k'eenoo' t'ey al'jh ts'a' T'ooodijht'ay nühxon eh Baa uułe' xaah, hqo' ch'ah Neek'ach'ihohłe', *Jesus*, qosii' eh hqot'at daaniits'etdee. ²Nts'aq', "Hqo' dahdi'," ch'idą' honaq, hqo' ch'ah hee'atnayh. Neek'ach'ihohłe', *Jesus*, uxaa' doodijit'ay eh hqo' dzijinii'. ³T'ooodijht'ay tth'itdee'ay koht'iin ahłe' iniithanh. Dineh eh ts'exeh Ɂaq' eh nił eh hetday, ay k'eh koht'iin hqo' ch'ah tahleeł. ⁴Dineh iin, doot'ey nühtah ts'anah ts'exeh uuniik de' tah, tth'itdee'ay niign eh dii'aat eh taadaał t'aan nts'aq' baa hqosuu' ts'a' hqołiin dii xaa' hqo' ch'ah taadiił. ⁵Doo iin T'ooodijht'ay k'älqä' uunqay iin k'eh k'ataadiil. Ay iin koht'iin ts'exeh eh uhte' kaah baa hqot'at daaniihetdee. ⁶Ay eh, sq'

ch'ishyon dineh u'aat eh ahtiadn. Hqo' ch'ah niign ts'ahqot'eh nt'eh. Doo Huuhqohchaah ts'a' K'ach'ihohle' doo iin ay ch'its'aq' niign hihdet-shyaagn iin huu'otnalshyaa. Datdijhtay eh ch'ida' hqo' nühdzijinii'. 7 T'oodijht'ay ch'itah Daa hanee'alshay, tth'itdee'ay koht'iin ts'uule' xaah. "Dineh ts'exeh eh ts'ahqotlerek ts'a' k'ahuhdiin," iniithanh. 8 Doo ay hach'uunaktan t'ey k'at'ey shdiitth'agn, ay koht'iin T'oodijht'ay dahthan. T'oodijht'ay, ay ch'ale' doo iin lqa' yuunay iin Dotdeegn' huutl'aadijtaq.

9 *Christian* koht'iin, t'axo ay nts'aq' niign niixaah taatsii' nühxah jindhiht'at. Nts'aq' niign niixaah tatsii' T'oodijht'ay ts'anah ch'ida' hqo' uudaldji'. 10 Lahtthagn' *Christian* chiill' key' iin *Macedonia* nan' k'et tagn' hihdelth'ii iin xaah, hqo' niign ch'ida' dahdji'. T'axoh dziin eh niil k'eenoo' t'ey tahdiil ts'iiniithanh. 11 Dinee iin eh hoknoo kaah sq' ts'eehah'iin. Nühxon xaa' k'ahalthat ts'a' tahdiil. Dii nühdaataah xaah tatnaał. Ay koht'iin tahleeł, ch'ida' hqo' nühdzijinii' keetaat. 12 Ay koht'iin ahlij de' t'ey, doo iin T'oodijht'ay lqa' eh k'ahuunay iin lahnühhuudaanił. Tlaan chih, t'axo'ay dinee iin nühdaataah xaah k'anühhihnah'iil.

13 *Christian* koht'iin, lqa' niign ijlaagn iin aanah hee'atnay ts'iiniithanh. Hqo' ch'ah hee'atnay de' t'ey, doo *Jesus* k'alaq' yuunay iin ts'ehoohqhday k'eh k'ahqo' ts'uutahday. 14 *Jesus* ehtiji. Ay tlaan ijlaagn tah ts'anah haa'insyah tlaan nahotnayh. Hqo' k'eexaan, T'oodijht'ay doo iin *Jesus* lqa' eh huunay ijlaagn iin *Jesus* eh nahuutalsheeł. Hqo' ch'ah lqa' ts'uunay.

15 Neek'ach'ihohle' nts'aq' hach'uunehtan, hqo' ch'a dqa' nühts'enij. Shiit dziinn' ndeeh Doo Huuhqohchaah ts'a' K'ach'ihohle' nataadaał danh, ch'ittheh ijlaagn iin daa niidadelshyah. Ay tlaan doo honay iin daa niidadelshyah. 16 Ishiit danh *Jesus* Doo Huuhqohchaah ts'a' K'ach'ihohle' datdijhtay eh uutaabeeł. Ishiit danh chih, T'oodijht'ay Aaneegn' nadatdekeegn haske' uutaabeeł tlaan T'oodijht'ay trumpedn' eh haashataa'aał. Doo iin *Jesus* ch'ida' lqa' eh huunay ijlaagn iin, ay iin ch'ittheh nihtatdał tlaan nahohtatnayh. 17 Ay tlaan doo iin *Jesus* lqa' eh uunay iin doo tth'ihtah honay iin, ay iin ch'ale' dagn' k'oh ishiit danh Beh dagn' nahtatdał, *Jesus* dzuu'te' eh xaah. Ay tlaan dagn nan' k'et Doo Huuhqohchah ts'a' K'ach'ihohle' eh duunoo' hqohchaah ts'a' dzaltth'iil. 18 Ay eh, ay heneegn suu' eh niilts'itatnayh, haasaandayah tahleel xaah.

5 1 *Christian* koht'iin, ndeeh nataadaal uutaabeel danh tlaan nts'aq' nataadaal ttheh uutaadiil, hqo' ch'ah aanah t'axoh hqo' nühxah jindhiht'at. 2 Dziin ndeeh Doo Huuhqohchaah ts'a' K'ach'ihohle' nataadaal danh nuuniithat danh, ndeeh ch'ine'iin dñe' tadtah niishay danh k'eh uutaabeel tlaan nts'aq' huutaadiil ts'a' t'ey hets'atniign. Nühxon xaa' hqo' ch'ah lqa' hee'atnayh. 3 Ndeeh dinee iin, "K'atdatjetgüü danh shiit danh nts'aq' t'ey ts'ahqot'eh ts'a' k'aneexaah nutdahtał," henay danh, ay ch'ale' ishiit danh hantey t'ey hutdaanutdaathał. Ay iin k'at'ey ay ch'a'

łtaatiltthal. Dii ts'exeh uts'eeninn' uuteełe', hantey' t'ey ehts'iik. Ay ch'ah ehts'iign eh k'eh t'ey, hantey' t'ey ay dinee iin eh hutdaanutdaathał.

⁴T'oot'ey *Christian* koht'iin, nühxon hu' natt'l'adn shiit k'adaltth'i. Ay eh ndeeh ay dziin nuuniithat danh, ch'ine'iin dine' tadm ta niishay hut-shyaagn k'eh nüh'eh k'a'utaadiil. ⁵Nühxon łahtthagn' kün' neldezeegn koht'iin ahłii ts'a', dziin koht'iin ahłii. Ay koht'iin T'ooodıht'ay k'eetaat tsaadiił hiiniithanh. Neexon hu', *Christian* koht'iin ts'ijłii ts'a', tadm koht'iin k'ats'iilay tl'aan chih natt'l'at koht'iin k'ats'iilay. Ay koht'iin T'ooodıht'ay k'eetaat tsaadiił k'ahiiniithan. ⁶Ay eh, ch'ehlaadn' iin ndeeh nataadaał danh k'ałahhiyuudiinay. Hehtiadn k'eh hqqt'eh. Ay kohtjin k'atsaałeel. Koł ts'ihotndayh k'eh tsaat'eeł tl'aan ndeeh nataadaal danh kaah suudzalniił. ⁷Tadm tah dinee iin hehtiat tl'aan chih tadm tah dinee iin ch'ihetnnąq. ⁸T'oot'ey neexon du' dziin koht'iin ts'ijłii tl'aan ndeeh nataadaal danh kaah suudzalniił. Bahdeh'ay dine' naabaa xaah suudelshyaak de' t'ey, ch'iitsay diidzehchiit eh'ąą tl'aan ch'iitsay tthiishoo chinaadel'ąą, ts'itdaayuudiht'ay iin ts'anħ botdaanagn ch'a'. Bahdeh'ay dine' k'eh t'ay ts'itdaanee'uudih iin xaah suudzelshyaak k'eh t'ey tsaat'eeł. T'ooodıht'ay ɬąq eh ts'utdaanił tl'aan chih ay eh dinee iin xaah tsatsiị. Hqo' hotdąy ch'ah ts'ahqo' eh niign ch'a' neets'iniiniik. Hqo' ts'etdị' ts'a' ndeeh bahdeh'ay dine' ch'iitsay diidzehchiit eh'ąą, ts'itdaayuudiht'ay iin xaah suudelshyaak, hqo' k'eh t'ey nt'eh. Jan chih: neetahshih ɬąq' heetsatnayh. Hqo' hotdąy ch'ah ts'ahqo' eh niign ch'a' neets'iniiniik. Hqo' ts'etdị' ts'a' ndeeh bahdeh'ay dine' ch'iitsay tthiishoo natdel'ąą, ts'itdaayuudiht'ay iin xaah suudelshyaak, hqo' k'eh t'ey nt'eh. ⁹T'ooodıht'ay ch'ita daa haanee'jıldla. Hqo' ch'ah det-shyaak, Neek'ach'ihohłe', *Jesus Christ* nee'uhshih xaah. Hqo' ch'ah det-shyaak, neets'ant'ay' xaah Baa ts'a' hqołiin eh nee'aach'otdaathal ch'a'. ¹⁰*Christ* nee ts'ant'ay xaah ehtji, łahtthagn' beh dzaltth'iil xaah. Hqo' ch'ah iniithanh, ts'oootaanayh de' t'ey tl'aan ts'ijłaagn de' t'ey, ndeeh nataadaał danh. ¹¹Hqo' k'eexaan, t'axoh nts'aq' hqołuu' ts'a' niign dahdị', hqo' ch'ah k'eh noo'uudih heeneek eh dąy eh niłts'itatnak.

¹²*Christian* koht'iin, doo iin T'ooodıht'ay xaah nühtah hetnaa iin łahhuu'utdahniił ts'iiniithanh. Doo Huuhqohcha ts'a' K'ach'ihohłe' ay iin ch'itah haahuu'jıldlah, hqo' hqołiin nüh'ehnįñ niign xaah tl'aan utadaldii xaah hach'ihuhnehtan xaah. ¹³Dii t'ey T'ooodıht'ay xaah hetnaa, hqo' ch'ah xaah hqotł'at łahhuu'utdahniił tl'aan huuxaah tahtsị'. Nühxon xaa' hotnoo' ch'a' an' heedzeldah k'eh taht'eeł.

¹⁴*Christian* koht'iin, dąq' ch'ah tahdiił ts'iiniithanh: doo iin k'atsatnaal hiiniithan iin, ch'its'aq' niign dahdị' hqo' idahnịñ; doo diłtaaniich'inelthiit ushiit ts'idaahuudiit'ay iin, heneek eh huuts'itahnak; doo *Christian* ut'ay' kol iin, hqot'ay' iin ch'ah huuts'itahnak. Łahtthagn' dinee iin huuts'inahniign eh, hantey' t'ey k'at'ey hitidhahtsal. ¹⁵Huu'uudatnịñ. Doo

ch'its'aq' niign nüh'iilaagn, sq' ch'its'aq' udihnah ts'a' dahlee. T'oot'ey lahtthagn' dinee iin eh nił eh hoqsuu' ts'a' tsaadiił nił k'eenoo' naahthiił.

¹⁶ Hasaanayh noo' hohchaah ts'a' tahleel. ¹⁷Haniichat-that shij' taht'eeł. ¹⁸Nts'aq' t'ey nüh'eh hut-shyaagn xaah T'oodıht'ay tsen-'iị tahleeł. Hoq' ch'ah niign tahdiił, *Christ Jesus* xaah al'ay eh, T'oodıht'ay hoq' ch'ah tahdiił iniithan xaah.

¹⁹Sq' T'oodıht'ay Otdeegn' uk'ee'e ahton'. ²⁰Doo T'oodıht'ay xaah hoqhee de', shyaq' t'ey hoqhee sq' inahthiin. ²¹Huu'ıhdbląq ts'a' tthee' k'ahahnayh. Ay tłaan, diit'ey ayt'oo nsqo de' t'ey, hoq' k'eetaat tahdiił. ²²Tłaan diit'ey ts'ahqöt'ay niign, ay ch'a' daltth'iil.

²³T'oodıht'ay, doo neeshyütüt hoqsuu' ts'a' neetłaa'ji'aan, tthihąq 'ut'ay' xaa' Baa shij' tal'iil. Tthihąq' T'oodıht'ay k'aaduu' ts'anħ noo' ndeeh Neek'ach'ihohłe', *Jesus Christ*, nataadaal danh, nühts'itaanak, ch'its'aq' niign ch'a' an'hetdalshyah xaah. Tthihąq' nühshinh t'ey eh nühshyütüt t'ey eh nüh'otdeegn' t'ey ch'its'aq' niign ch'a' an'hetdalshyah. ²⁴Doo ch'itah daa haanüh'ıjdlay, laq' t'ey nħiị. Nts'aq' nay k'eetaat hoq' ch'ah taadiił.

²⁵*Christian* koht'iin, neexaab hithatdalxoh.

²⁶Doo iin *Christian* koht'iin lahtthagn', shaa nahuunalts'uū'.

²⁷Doo Huuhohchaah ts'a' K'ach'ihohłe' qosii' eh datdıhtay eh dąq' nühdihniħ: *Christian* koht'iin lahtthagn' eh jah dinahł'aa utahsiił nihthanh. ²⁸Tthihąq' Neek'ach'ihohłe', *Jesus Christ*, hoqł'at nühts'itaanak.